

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 21.9.2007
KOM(2007) 553 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

**Årsrapport om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 866/2004 av den 29 april
2004 och om den situation som är resultatet av dess tillämpning**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Årsrapport om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 866/2004 av den 29 april 2004 och om den situation som är resultatet av dess tillämpning

Inledning

Enligt artikel 11.1 i rådets förordning (EG) nr 866/2004 av den 29 april 2 om en ordning enligt artikel 2 i protokoll nr 10 till anslutningsakten¹ (nedan kallad "förordningen om gröna linjen") "skall kommissionen, med början senast ett år efter det att denna förordning har trätt i kraft, årligen till rådet rapportera om genomförandet av förordningen och om den situation som är resultatet av dess tillämpning, varvid lämpliga förslag till ändringar skall åtfölja denna rapport, om det är nödvändigt".

Förordningen om gröna linjen har varit i kraft sedan den 1 maj 2004. I den fastställs villkoren för tillämpning av bestämmelserna i EU-rätten när det gäller fri rörlighet för varor och personer över linjen mellan de områden där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen och de områden där den utövar den faktiska kontrollen.

Denna rapport omfattar perioden 1 maj 2006–30 april 2007.

1. GENOMFÖRANDEÅTGÄRDER

Den 4 maj 2007, dvs. strax efter det att den period som rapporten omfattar löpte ut, antog kommissionen en beslut om hävande av förbudet mot befordran av vissa animalieprodukter på ön Cypern enligt rådets förordning (EG) nr 866/2004 och om villkor för befordran av dessa produkter. I detta kommissionsbeslut fastställs villkoren för handel med honung och färsk fisk över den gröna linjen².

2. PASSAGE FÖR PERSONER

I artikel 2 i förordningen om gröna linjen anges det att Republiken Cypern "skall utföra kontroller av alla personer som passerar linjen, i syfte att bekämpa olaglig invandring av medborgare i tredjeland och att avslöja och förebygga varje hot mot den allmänna säkerheten och den allmänna ordningen. Dessutom skall fordon och föremål som medförs av personer vid passage av [gröna] linjen kontrolleras" och i artikel 3 anges det vidare att Republiken Cypern skall övervaka hela linjen effektivt, på ett sådant sätt att människor avskräcks från att försöka kringgå kontrollerna vid övergångsställena.

2.1. Passage vid övergångsställena

Förordningen utgör en stabil rättslig grund för den fria rörligheten för cyprioter och andra EU-medborgare som dagligen passerar linjen vid ett övergångsställe. Enligt tillgängliga uppgifter passerade under rapportperioden 788 823 grekcyprioter från de regeringskontrollerade områdena till norra Cypern och 1 348 215 turkcyprioter från norra Cypern till de regeringskontrollerade områdena. Under de första sex månaderna av rapportperioden passerade sammanlagt 812 756 turkcyprioter den gröna linjen. Under rapportperiodens andra

¹ EUT L 161, 30.4.2004, s. 128. Förordningen senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 1283/2005 (EUT L 203, 4.8.2005, s. 8).

² Kommissionens beslut 2007/330/EG av den 4 maj 2007 (EUT L 123, 12.5.2007, s. 30).

hälft minskade dock antalet till 535 459 personer, dvs. en minskning med över 30 %³.⁴ Cypern ökade antalet poliser stationerade direkt vid övergångsställena från 54 (2005) till 61 (2006).

Inga viktigare incidenter rapporterades när det gäller de dagliga passagerna för personer vid övergångsställena. Kommissionen mottog enstaka klagomål från EU-medborgare rörande integritetskränkande personkontroller och konfiskering av personliga handlingar vid övergångsställena. Enligt Republiken Cyperns tullkodex har tulltjänstemän bland annat rätt att kroppsvisitera personer, kvarhålla eller beslagta varor och att utan häktningsorder häkta varje person som en tulltjänsteman ertappar med att begå eller försöka begå en handling som enligt tullens regler eller annan lagstiftning medför fängelsestraff, inbegripet misstanke om olagligt köp eller nyttjande av grekcypriotisk egendom i norra Cypern.

I oktober 2006 antog Republiken Cyperns parlament en ändring av strafflagen genom vilken allt olagligt nyttjande (inbegripet hyra) av egendom beläggs med sju års fängelse⁵. Eftersom ca 78 % av all privat egendom i norra Cypern är grekcypriotisk egendom reagerade den turkcypriotiska befolkningsgruppen med oro på denna ändring. De cypriotiska myndigheterna förefaller ha valt att inte tillämpa ändringen på vanliga turkcypriotiska medborgare, vilket lett till bristande rättssäkerhet. Verkningarna av denna lagstiftning för de turkcyprioter som passerar linjen måste nog följas upp.

2.2. Olaglig migration över gröna linjen

Det stora antalet tredjelandsmedborgare som olagligt passerar den gröna linjen utgör ett allvarligt problem. Det framgår av uppgifterna från Republiken Cypern att av alla som olagligt passerade den gröna linjen hade 36 %⁶ en turkisk visering i sina pass⁷. Ursprungslandet för de olagliga invandrarna var enligt Republiken Cyperns polis huvudsakligen Syrien (46,3 %) och Iran (9,2 %).

³ Se bilaga VII.

⁴ Enligt de cypriotiska myndigheterna förs inte statistik över de grekcyprioter som återvänder till de regeringskontrollerade områdena och de turkcyprioter som återvänder till norra Cypern. Se bilaga VII.

⁵ Lagen om ändring av strafflagen offentliggjordes i Republiken Cyperns officiella tidning den 20 oktober 2006. Avsnitt 303A i denna har nu följande lydelse:

”1. Varje person som i bedrägligt uppsåt handlar med fast egendom som tillhör någon annan begår ett grovt brott som kan leda till sju års fängelse.

2. I detta avsnitt anses en person handla med fast egendom om

a) [han/hon] säljer, hyr ut, intecknar eller på något sätt graverar fast egendom eller ställer fast egendom till tredje parts förfogande, eller

b) offentliggör eller på annat sätt främjar försäljning, uthyrning, inteckning av eller uttag av avgift för fast egendom eller nyttjandet av fast egendom av tredje part, eller

c) ingår ett avtal med tredje part om köp, uthyrning, inteckning eller fakturering till tredje parts fördel eller nyttjandet av fast egendom av tredje part eller,

d) tar emot sådan fast egendom som är föremål för handel enligt definitionen i detta underavsnitt.

3. I detta avsnitt anses en person ha bedrägligt uppsåt om han/hon vid begåendet av någon av de handlingar som anges i underavsnitt 2 känner till att, eller rimligen borde ha känt till att, den registrerade ägaren till den fasta egendomen, eller varje annan person som är bemyndigad att samtycka med samma rätt, inte har givit sitt samtycke härtil.”

⁶ De uppgifter som lämnats till kommissionen av Republiken Cyperns polis avser sådana olagliga invandrare som de hade uppgift om (1 513 personer). För denna rapports syften jämfördes detta antal med det totala antalet (2 844) olagliga invandrare som olagligt passerade den gröna linjen enligt Republiken Cyperns polis (se bilaga VI).

⁷ Ungefär två tredjedelar av dessa hade enligt Republiken Cyperns polis en turkisk visering som även var/är giltig för norra Cypern och en tredjedel hade en turkisk visering kompletterad med en ”visering” utfärdad av Nordcyperns turkiska republik.

Enligt de uppgifter som lämnats av de cypriotiska myndigheterna ökade antalet olagliga invandrare som kvarhållits efter att ha passerat den gröna linjen från 725 personer 2002 till 3 796 personer 2003 och 5 287 personer 2004. Antalet minskade därefter till 5 191 personer 2005 och 3 778 personer 2006. Enligt Republiken Cyperns polis kom 2 844 olagliga invandrare (mer än 97 % av det totala antalet kvarhållna olagliga invandrare) in i de regeringskontrollerade områdena via den gröna linjen under rapportperioden, under det att ca 2 % uppgavs ha kommit in över det östra suveräna basområdet och mindre än 1 % ha anlänt direkt till de regeringskontrollerade områdena⁸. Inresevägen har fastställts på grundval av

- handlingar,
- invandrarnas egna uppgifter,
- antaganden grundade på ursprungsland (Republiken Cyperns polis utgår från att alla invandrare från vissa länder (t.ex. Pakistan och Syrien) kommer in i de regeringskontrollerade områdena via norra Cypern, eftersom dessa länder anses ha nära band till Turkiet)⁹.

Enligt Republiken Cyperns polis ansökte flertalet olagliga invandrare om asyl (antalet asylsökande ökade från 950 personer 2002 till 4 410 personer 2003 och 9 860 personer 2004, för att därefter minska till 7 746 personer 2005 och 4 545 personer 2006).

Denna minskning både av antalet tredjelandsmedborgare som olagligen passerar den gröna linjen och av antalet asylsökanden beror på

- ett förbättrat samarbete mellan Republiken Cyperns polis och UNPOL (FN:s polisstyrka), UNFICYP (FN:s vaktstyrka på Cypern) och cypriotiska nationalgardet,
- förstärkt övervakning av gröna linjen med hjälp av helikoptrar¹⁰ och personal från lokala polisstationer och utlännings- och invandringsavdelningen vid polisens huvudkontor,
- ett gott samarbete med myndigheterna för det östra suveräna basområdet, förstärka insatser från dessa myndigheters sida sedan november 2006 för att minska den olagliga invandringen och varusmugglingen samt det höga antalet personer som avvisas redan vid inresestället,
- Informationsutbyte och förbättrat samarbete mellan myndigheterna för det östra suveräna basområdet och den turkcyprriotiska befolkningsgruppen.

Turkcyprioterna har nu börjat ta tillbaka ett betydande antal olagliga invandrare som kvarhållits i det östra suveräna basområdet nära den gröna linjen. Av de ca 100 olagliga invandrare som kvarhållits i det östra suveräna basområdet togs ungefär hälften tillbaka av turkcyprioterna och resten överlämnades till Republiken Cyperns myndigheter på grundval av ett samförståndsavtal.

Med hänsyn till att antalet olagliga invandrare fortfarande är oroväckande högt anser kommissionen att man omedelbart behöver förstärka Republiken Cyperns övervakning av gröna linjen mellan övergångsställena i enlighet med artikel 3 i förordningen om gröna linjen. Kommissionen förde en konstruktiv dialog på tjänstemannanivå med alla relevanta cypriotiska myndigheter. Det hölls flera möten i Cypern och i maj 2007 anordnades det ett

⁸ Se bilaga VI.

⁹ Erkännanden och antaganden används i de fall då Republiken Cyperns polis saknar handlingar om den olagliga invandraren.

¹⁰ Under rapportperioden genomförde två helikoptrar sammanlagt 115 timmars patrullflygning, inbegripet patruller av gröna linjen.

seminarium i Bryssel som var inriktat på problemet med olaglig invandring över den gröna linjen, samtidigt som det även gavs tillfälle till diskussioner om vilka åtgärder som borde vidtas inom den närmaste framtiden.

Vid detta tillfälle informerade företrädare för Republiken Cypern kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits sedan det förra seminariet i december 2005. Dessa omfattade förbättrat samarbete med UNFICYP, UNPOL, myndigheterna för det östra suveräna basområdet och cypriotiska nationalgardet samt övervakning av den gröna linjen med hjälp av helikoptrar och personal från lokala polisstationer och utlännings- och invandringsavdelningen vid polisens huvudkontor (se ovan). När det gäller asylsökanden blev det mindre attraktivt för dem att söka arbete och handläggningstiden för asylansökningar förkortades.

När det gäller övervakningen av gröna linjen ställer sig Republiken Cypern tveksam till att vidta sådana åtgärder som skulle kunna leda till att gröna linjen får karaktär av en yttre gräns. Någon ytterligare utrustning för övervakning av gröna linjen inköptes således inte och inte heller planerades några sådana inköp. Den personal som handhar olagliga migrationsströmmar (inbegripet polisen), utom den vid övergångsställena, ökades inte heller. Tvärt emot Republiken Cyperns informationer i förra årets rapport om gröna linjen infördes det inte några restriktivare bestämmelser för utfärdande av viseringar och inte heller inrättades den någon ny anläggning för förvar av olagliga invandrare.

Kommissionen rekommenderar de cypriotiska myndigheterna att omedelbart vidta konkreta åtgärder för att uppfylla sina skyldigheter i enlighet med förordningen om gröna linjen och för att förbereda Cyperns framtida deltagande i Schengenområdet. Även om gröna linjen inte utgör en yttre gräns bör Republiken Cypern se till att övervakningen i de regeringskontrollerade områdena fungerar, dock utan att för den skull hindra kontakten mellan de två befolkningsgrupperna.

3. PASSAGE FÖR VAROR

3.1. Värdet av handeln

Enligt artikel 8 i kommissionens förordning (EG) nr 1480/2004¹¹ meddelade den turkcyprriotiska handelskammaren för varje månad typen, volymen och värdet av de varor för vilka den utfärdade åtföljande dokument.

Därefter lämnade de cypriotiska myndigheterna för varje månad uppgift till kommissionen om typen, volymen och värdet av de varor som passerat gröna linjen. I dessa uppgifter ingick varor som infördes till de regeringskontrollerade områdena via övergångsställena Pergamos och Strovilia, vilka står under det östra suveräna basområdets kontroll.

Enligt den turkcyprriotiska handelskammaren hade åtföljande dokument utfärdats för varor till ett sammanlagt värde av 4 806 100 euro under rapportperioden, under det att värdet av den faktiska handeln uppgick till ca 3 380 805 euro¹². När det gäller denna stora avvikelse mellan uppgifterna blev kommissionen upplyst om att åtföljande dokument ibland utfärdades för den uppskattade och inte för den faktiska varukvantiteten, vilket förklarar varför de kvantiteter, och därmed även de värden, som faktiskt passerade den gröna linjen var lägre än vad som angivits i de åtföljande dokumenten. Dessutom annullerades sändningar ibland¹³.

¹¹ Kommissionens förordning (EG) nr 1480/2004 av den 10 augusti 2004 (EUT L 272, 20.8.2004, s. 3).

¹² Se bilagorna I och II.

¹³ Se bilaga III. Två större potatissändningar avsedda att avsändas från hamnen i Limassol till medlemsstater i EU annullerades i sista minuten i juli 2006 efter det att de turkcyprriotiska handlarna utsatts för politiska påtryckningar. Se även punkt 3.5.

Turkcypriotiska handelskammaren underrättade kommissionen om att de åtföljande dokumenten inte alltid uppvisades eller kontrollerades när varorna passerat den gröna linjen. I detta hänseende bekräftade de cypriotiska myndigheterna att alla sändningar visserligen kontrolleras men att de inte har skyldighet att begära att de åtföljande dokumenten uppvisas eftersom det ankommer på handlaren att uppvisa dem.

Jämfört med den föregående rapportperioden har det sammanlagda värdet av de varor som passerat gröna linjen ökat väsentligt. Enligt de cypriotiska myndigheternas uppgifter uppgick det sammanlagda handelsvärdet för de varor som passerade gröna linjen till ca 3 380 805 euro, vilket innebär en dubbling jämfört med föregående rapportperiod (1 734 770 euro).

Även om handeln från de regeringskontrollerade områdena till norra Cypern inte omfattas av förordningen om gröna linjen är det att märka att denna handel enligt Republiken Cyperns handels- och industrikammare uppgick till ett värde av 1 027 688 euro under rapportperioden (jämfört med 442 408 euro under föregående rapportperiod). Handeln från de regeringskontrollerade områdena till norra Cypern fördubblades således, men motsvarade fortfarande endast ungefär en tredjedel av handeln i motsatt riktning. Turkcyprioterna tillämpar ett licensieringssystem som i princip ”speglar” restriktionerna i förordningen om gröna linjen. De godtar till exempel endast varor med ursprung i de regeringskontrollerade områdena, begär åtföljande dokument utfärdade av Republiken Cyperns handels- och industrikammare och tillåter inte passage för levande djur eller animalieprodukter över den gröna linjen. Vissa avvikelser godtogs dock, vilket skedde på vaga grunder och från fall till fall.

3.2. Typ av varor

Det framgår av uppgifterna om vilken typ av varor som det handlats med att endast ett begränsat antal av de produkter som passerat den gröna linjen till de regeringskontrollerade områdena utgjordes av nya produkter. Dessa nya produkter bidrog inte till någon betydande ökning av handeln.

Precis som under den föregående rapportperioden utgjordes handeln främst av grönsaker, varor av trä och möbler¹⁴.

Handeln över gröna linjen under rapportperioden avsåg uteslutande handel inom ön, dock med undantag av en sändning aluminiumskrot som den 30 april 2007 passerade den gröna linjen och sedan sändes vidare till Förenade kungariket. Förutom en sändning Cyprus Delights (konfekt) i december 2005 utgör denna sändning det enda exemplet på fall där varor passerat den gröna linjen för att därefter bli föremål för en transaktion inom gemenskapen med en annan medlemsstat.

3.3. Rapporterade oegentligheter

Sedan maj 2006 har sex fall av oegentligheter rapporterats där varorna inte fick passera den gröna linjen. I fyra av dessa fall uppfyllde produktmärkningen inte de fastställda kraven och i två fall hade inget åtföljande dokument uppvisats.

3.4. Positiv utveckling beträffande varors rörlighet

Under rapportperioden förekom en viss positiv utveckling som möjliggjorde ett gradvis avskaffande av vissa hinder som tidigare begränsat handeln över gröna linjen. Det rör sig bland annat om följande:

¹⁴ Se bilaga IV.

- Månatliga rundabordsmöten mellan de tre handelskamrarna (Cyperns handels- och industrikammare, turkcypriotiska handelskammaren och turkcypriotiska industrikammaren) under överinseende av EDGE-projektet (projektet för ekonomisk utveckling och tillväxt för företag) som finansieras av USAID (Förenta staternas byrå för internationell utveckling), i syfte att finna praktiska lösningar på problem i handeln över gröna linjen.
- Cyperns producentnätverk, dvs. ett nätverk bestående av både turkcypriotiska och grekcypriotiska producenter, håller för närvarande på att inrättas. Dess syfte är att öka samarbetet och tillhandahålla tekniskt bistånd, utbildning och rådgivning för att minska hindren för handeln över gröna linjen. Detta projekt, som nyligen mottog medel från UNDP-ACT (Programmet för samarbete och ömsesidigt förtroende inom ramen för FN:s utvecklingsprogram), har också till syfte att förbättra samarbetet mellan de deltagande kamrarna (turkcypriotiska industrikammaren, turkcypriotiska handelskammaren och Cyperns handels- och industrikammare).

3.5. Kvarvarande hinder och svårigheter för varors rörlighet

Trots den positiva utvecklingen finns det fortfarande många hinder för handel över gröna linjen.

Turkcypriotiska kommersiella fordon, särskilt lastbilar och bussar, kan fortfarande inte cirkulera fritt över hela ön. Republiken Cypern godtar varken besiktningsintyg för kommersiella fordon¹⁵ eller körkort för yrkesmässig trafik¹⁶ som utfärdats från turkcypriotisk sida (däremot godtar den besiktningsintyg för personbilar). Regeringen har föreslagit lagstiftning som syftar till att underlätta för turkcypriotiska lastbilar att transportera varor över den gröna linjen. Varken under föregående eller innevarande mandatperiod har parlamentet fattat beslut i frågan, eftersom det förekommit protester från de grekcypriotiska lastbilsförarnas intresseorganisation. De cypriotiska myndigheterna bistår turkcyprioterna på olika sätt så att de kan använda regeringens egna tjänster. Ministeriet för kommunikation och offentliga arbeten har till exempel en turkcypriotisk anställd som bland annat har till uppgift att tolka vid granskningar av körkort och ansvarar för offentliggöranden i turkcypriotiska tidningar. De turkcypriotiska lastbilsförarnas gensvar har dock varit begränsat. En liberalare inställning från de cypriotiska myndigheternas sida skulle leda till ett förbättrat ekonomisk samarbete mellan de båda befolkningsgrupperna över den gröna linjen.

Kommissionen mottog några klagomål från turkcypriotiska handlare beträffande förseningar vid klarering av varor vid passagen över gröna linjen, särskilt när det gäller sändningar av potatis. De cypriotiska myndigheterna förklarade att dessa förseningar berodde på kravet enligt förordningen om gröna linjen att undersöka varusändningar och om så är nödvändigt ersätta rapporten om fytosanitär inspektion med ett växtpass. Kommissionen avgav en försäkran om att dessa kontroller i framtiden skulle komma att företas inom två till tre arbetsdagar. Dessutom får handlarna under det att kontrollerna pågår transportera potatisarna till kylhus i de regeringskontrollerade områdena. Potatisarna kvarstår dock under tullens övervakning.

Kommissionen mottog även några klagomål från turkcypriotiska handlare om att de cypriotiska myndigheterna ibland begärde att de förutom de obligatoriska åtföljande dokumentet även skulle uppvisa fakturan. De cypriotiska myndigheterna meddelade kommissionen att alla deras tulltjänstemän hade mottagit en skrivelse i vilken de underrättats

¹⁵ För alla turkcypriotiska lastbilar med en maximal bruttovikt på över 3,5 ton.

¹⁶ För alla turkcypriotiska lastbilar med en maximal bruttovikt på minst 7,5 ton.

om att tullmyndigheterna, med hänsyn till att det inte är obligatoriskt att uppvisa en faktura för varutransaktioner, bekräftar att det inte måste uppvisas någon faktura för varor som passerar gröna linjen. Instruktionen om detta har även ingått i de cypriotiska tulltjänstemännens personalutbildning.

I slutet av rapportperioden skulle en betydande sändning på ca 3 800 ton potatis (som utgjorde nästan en fjärdedel av hela vårskoroden i norr Cypern och skörden för närmare 50 lokala potatisodlare) passera den gröna linjen för att därefter eventuellt avsändas från hamnen i Limassol (belägen i de regeringskontrollerade områden) till andra EU-medlemsstater. Efter påtryckningar från turkcypriskt håll på odlarna och de turkcypriska handlarna annullerades denna transaktion över gröna linjen till slut.

Svårigheter för de turkcypriska handlarna att exponera sina produkter på hyllor i stormarknader i de regeringskontrollerade områdena och att annonsera i delar av pressen i de regeringskontrollerade områdena gavs som andra exempel på hinder som kan utgöra en begränsning för handeln över gröna linjen. Bland de ytterligare exempel på hinder som rapporterats till kommissionen kan nämnas att myndigheterna för det östra suveräna basområdet begär åtföljande dokument för varor avsedda att tillgodose det traditionella försörjningsbehovet hos den turkcypriska befolkningen i byn Pyla som är belägen i buffertzonen. Genom avvikelse från standardreglerna behövs enligt artikel 4.10 i förordningen om gröna linjen inga åtföljande dokument i just detta fall.

Dessutom sade sig företrädare för den turkcypriska befolkningsgruppen vara oroade över det låga taket när det gäller inköpsmöjligheterna för personer som passerar den gröna linjen. För närvarande föreskrivs det i artikel 6.1 i förordningen om gröna linjen att varor som inköpts i norra Cypern och ingår i personligt bagage för personer som passerar linjen ska vara befriade från omsättningsskatt och punktskatt om varuinförseln inte har kommersiell karaktär och varornas samlade värde inte överstiger 135 euro per person.

Företrädare för Förenade kungariket underrättade kommissionen om att myndigheterna för det östra suveräna basområdet stött på praktiska svårigheter, på grund av brist på teknisk utrustning, i samband med hanteringen av varor för vilka det krävs ett sundhetscertifikat. Republiken Cypern har erbjudit dem tillgång till sin egen utrustning.

Det förefaller förekomma en betydande varusmuggling över den gröna linjen, särskilt vid de otillräckligt övervakade olagliga övergångsställen (t.ex. mellan byarna Pyla och Pergamos i buffertzonen) som används av lokalbefolkningen och jordbrukarna. Enligt några observatörer skulle smugglingen till och med överstiga de lagliga handelsvolymerna.

Problemet med varusmuggling visar tydligt hur nödvändigt det är att Republiken Cypern har en effektiv övervakning av den gröna linjen.

Det är även att märka att omfattningen av handeln över den gröna linjen fortfarande är begränsad totalt sett. Detta beror i stor utsträckning på de begränsningar som följer av själva förordningen om gröna linjen. Enligt denna får produkter som förs in till den norra delen av ön från en annan EU-medlemsstat eller Turkiet inte passera till de regeringskontrollerade områdena. Detta skulle kunna leda till väsentligt minskade fördelar för producenter, tillhandahållare av tjänster och konsumenter både norr och söder om gröna linjen, såsom även anges i en studie som nyligen utförts av Världsbanken¹⁷.

¹⁷ Studien "Sustainability and Sources of Economic Growth in the northern part of Cyprus" från 2006 som finansierats inom ramen för det EU-stödda programmet "Partnership for the Future" som förvaltas av UNDP.

3.6. Temporär passage för varor

Liksom under den föregående rapportperioden förekom det svårigheter i samband med temporär passage för varor. Främst var det följande fyra varukategorier som berördes:

- Temporär passage för varor som behövs för tillhandahållandet av en tjänst (till exempel musikinstrument för ett turkcypriskt rockbands uppträdande i de regeringskontrollerade områdena).
- Temporär passage för grekcypriska varor till de icke-regeringskontrollerade områdena (till exempel möbler som repareras i norra Cypern, vilka enligt förordningen om gröna linjen inte får återinföras till de regeringskontrollerade områdena på grund av kraven på ursprungsstatus).
- Temporär passage för turkcypriska varor avsedda att ställas ut på mässor i de regeringskontrollerade områdena (så t.ex. minskar det turkcypriskt deltagande i Cyperns internationella handelsmässor stadigt, från 53 turkcypriska handlare 2005 till 16 stycken 2006 och endast 3 stycken i år). Dessutom är passagen av varor avsedda som gratisprover inte heller tillåten, eftersom det inte finns någon köpare).
- Temporär passage för turkcyprisk teknisk utrustning som ska repareras i de regeringskontrollerade områdena.

Detta slags transaktioner är inte tillåtna enligt förordningen om gröna linjen som den nu är utformad. Republiken Cypern tillämpar ett system med undantag från fall till fall och hävdar det att alla turkcypriska ansökningar hittills har bifallits och att det därför inte finns någon anledning att formalisera förfarandet. Det nuvarande systemet, där tillstånd beviljas från fall till fall, varken är förenligt med förordningen eller öppet och kan därför bromsa handeln. Denna *de lege ferenda*-lösning kommer att tas upp vid en kommande planerad ändring av förordningen om gröna linjen.

3.7. Underlättande av handeln

I november 2006 godkände mervärdesskattekommittén¹⁸ en förenklad ordning för turkcypriska handlare etablerade i norra Cypern som säljer varor direkt till slutkonsumenter i de regeringskontrollerade områdena. Denna ordning gör det möjligt för turkcypriska handlare att redovisa mervärdesskatten för de varor de sålt i de regeringskontrollerade områdena direkt vid gröna linjen. Detta innebär att de turkcypriska handlarna inte behöver vara momsregistrerade i de regeringskontrollerade områdena.

I februari 2007 anordnade kommissionen tillsammans med turkcypriska handelskammaren ett heldagsseminarium för att ge information, särskilt till de turkcypriska handlarna, om de förfaranden och villkor som gäller i samband med handeln över gröna linjen.

Följande åtgärder har vidtagits för att underlätta handeln med vissa produkter:

Potatis

Efter det att den behöriga avdelningen vid kommissionen i början av 2006 gett tillstånd till handel med potatis över gröna linjen kunde några lastbilslaster potatis (sammanlagt ca 290 ton) avsedda (uteslutande) för konsumtion i de regeringskontrollerade områdena passera den gröna linjen utan några större hinder¹⁹.

¹⁸ I artikel 398 i rådets direktiv 2006/112/EG (tidigare artikel 29.2 i rådets direktiv 77/388/EEG).

¹⁹ Problem i handeln med potatis som ej var avsedd för konsumtion i Republiken Cypern behandlas i punkt 3.5.

Även om potatis är en vara som inte är belagd med tull måste varje lastbil åtföljas av en rapport om fytosanitär inspektion utfärdad av oberoende fytosanitära experter i enlighet med bilaga III till kommissionens förordning (EG) nr 1480/2004²⁰. I syfte att underlätta potatishandeln över gröna linjen sörjde kommissionen för att sådana experter permanent fanns på plats under skördesäsongens höjdpunkt (mitten av april till mitten av juni). Utanför denna period garanterades det att de kunde tillkallas inom några enstaka arbetsdagar (hittills har förfrågningarna om tillgång till en fytosanitär expert kunnat tillgodoses till 100 %).

Kommissionen håller för närvarande på att utöka förteckningen över utsedda oberoende fytosanitära experter.

Citrusfrukter

Hittills har det inte förekommit någon handel med citrusfrukter.

En årlig inspektion före skörd genomfördes hösten 2006 av oberoende experter från flera medlemsstater utsedda av kommissionen. De kom fram till samma resultat som vid kontrollerna under 2003–2005, nämligen att inga relevanta skadegörare påträffats och därför inte ansågs förekomma i norra Cypern. Kommissionen planerar att fortsätta med dessa undersökningar som ett komplement till inspektionerna och kontrollerna av fruktträdgårdar och sändningar av citrusfrukter avsedda för handel över gröna linjen.

Honung och fisk

Såsom anges ovan antog kommissionen den 4 maj 2007 ett beslut om hävande av förbudet mot befordran av vissa animalieprodukter på ön Cypern enligt rådets förordning (EG) nr 866/2004 och om villkor för befordran av färsk fisk och honung över gröna linjen²¹.

Kommissionen håller för närvarande på att utse de oberoende experter från medlemsstaterna som, i enlighet med bilagorna I och II till kommissionens beslut, ska genomföra inspektioner av turkcypriotiska fiskefartyg som landar färsk fisk, för att kontrollera att de uppfyller hygienbestämmelserna för livsmedel av animaliskt ursprung och ta tio stickprov på honung i produktionskedjan som sedan ska analyseras i EU-laboratorierna.

Trä

I februari 2007 utfärdade en oberoende fytosanitär expert för första gången en rapport om fytosanitär inspektion i samband med passage av ett monteringsfärdigt trähus. Enligt artikel 4.4 i rådets förordning (EG) nr 866/2004 och artikel 3.1 i kommissionens förordning (EG) nr 1480/2004, som bägge hänvisar till rådets direktiv 2000/29/EG, var detta förfarande nödvändigt eftersom det monteringsfärdiga trähuset i fråga var tillverkat av virke av barrträd med ursprung i Turkiet.

3.8. Förslag från Republiken Cypern beträffande främjande av handeln över gröna linjen

I slutet av mars 2007 förelade de cypriotiska myndigheterna kommissionen en uppsättning åtgärder för att främja handeln inom ramen för förordningen om gröna linjen. De flesta av åtgärderna är ensidiga och faller inom Republiken Cyperns behörighetsområde. Paketet innehåller även förslag om öppnande av gröna linjen för handel med fisk, honung, mjölk och mjölkprodukter. Kommissionens beslut om fisk och honung har därefter hunnit antas²², under det att ett beslut om mjölk och mjölkprodukter inte kan antas förrän EU:s bestämmelser om

²⁰ Kommissionens förordning (EG) nr 1480/2004 av den 10 augusti 2004 (EUT L 272, 20.8.2004, s. 3).

²¹ Kommissionens beslut 2007/330/EG av den 4 maj 2007 (EUT L 123, 12.5.2007, s. 30).

²² Se punkt 3.7.

livsmedelssäkerhet uppfylls i norra Cypern. Den turkcypriotiska befolkningsgruppen har redan börjat få hjälp med att uppnå detta mål.

Cypern förnyade dessutom sitt förslag om införande av nollsats för mervärdesskatten på varor som passerar från de regeringskontrollerade områdena till norra Cypern. Såsom kommissionen nämnde redan i förra årets rapport är en sådan nollskattestas endast berättigad under förutsättning att varutransaktionerna behandlas som export. Detta gäller oavsett om transaktionerna betecknas som export eller inte. Om varor som levereras till norra Cypern behandlas som exportvaror måste varor som kommer därifrån behandlas som importvaror. Endast under dessa omständigheter skulle den föreslagna ändringen kunna godtas.

På det hela taget återstår det att se om åtgärds paketet kommer att leda till en ökning av handeln över den gröna linjen och det ekonomiska utbytet inom ön, vilket i så fall vore en positiv utveckling. Åtgärderna är dock inte att anse som en ersättning för kommissionens förslag till en rådsförordning om särskilda villkor för handel med de områden i Republiken Cypern där Republiken Cyperns regering inte utövar faktisk kontroll (den s.k. direkthandelsförordningen), vilket fortfarande är under behandling i rådet.

4. SLUTSATSER

Förordningen om gröna linjen fortsätter att utgöra en stabil rättslig grund för den fria rörligheten för cyprioter och andra EU-medborgare som dagligen passerar linjen vid ett övergångsställe.

Det fortsatt höga olagliga invandringen över gröna linjen utgör dock ett allvarligt problem. Kommissionen anser att Republiken Cyperns övervakning i enlighet med artikel 3 i förordningen om gröna linjen måste förstärkas väsentligt. Republiken Cypern tvekar inför att uppfylla sin övervakningsplikt fullt ut, eftersom alla åtgärder som skulle kunna leda till att gröna linjen får karaktär av en yttre gräns är en politisk omöjlighet.

Jämfört med den föregående rapportperioden har det rapporterade sammanlagda värdet av de varor som passerat gröna linjen ökat väsentligt. Enligt de rapporter som de cypriotiska myndigheterna överlämnat nästan dubblerades det sammanlagda värdet (ca 3,3 miljoner euro) för de varor som faktiskt passerade gröna linjen. Totalt sett är handeln över den gröna linjen dock fortfarande ganska begränsad. Under innevarande rapportperiod tillkom endast ett fåtal nya produkter och dessa bidrog för övrigt inte till att öka värdet av den månatliga handeln i någon nämnvärd utsträckning. Endast i ett enda fall förekom det att varor som passerat den gröna linjen därefter blev föremål för en transaktion inom gemenskapen med en annan medlemsstat. Den begränsade handelsvolymen beror dock till viss del på begränsningar som följer av själva förordningen om gröna linjen. Där föreskrivs det att endast varor som i sin helhet framställts i norra Cypern eller har genomgått den sista väsentliga och ekonomiskt berättigade behandlingen eller bearbetningen där får passera den gröna linjen

Trots den positiva utvecklingen på området varors rörlighet bekräftas det genom flera rapporterade fall att det fortfarande finns många hinder för en ytterligare ökning av handeln över den gröna linjen. Republiken Cypern godtar till exempel varken besiktningsintyg för kommersiella fordon eller körkort för yrkesmässig trafik som utfärdats från turkcypriotisk sida. Det har inte skett någon uppföljning av den lagstiftning som var under behandling i Republiken Cyperns parlamentet under föregående mandatperiod och som kunde ha utgjort ett steg i rätt riktning för att förbättra den nuvarande situationen. Dessutom är de psykologiska handelshindren fortfarande betydande.

Påtryckningsgrupper på båda sidor av den gröna linjen verkar dessutom för att förhindra en ökning av handeln över gröna linjen. Särskilt beklagansvärt är det direkta tryck som den turkcypriotiska befolkningsgruppen utövar på handlarna.

Frågan om temporär passage för varor måste behandlas *de lege ferenda*.

Kommissionen har vidtagit olika åtgärder som syftar till att underlätta handeln över gröna linjen, särskilt handeln med potatis, citrusfrukter, honung, fisk och trä.

Den samlade bedömningen är att förordningen om gröna linjen fortfarande utgör en tillräcklig grund för att möjliggöra passage av varor och personer till och från de områden där Republiken Cyperns regering utövar den faktiska kontrollen, även om varuflödet är relativt begränsat. Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka genomförandet av förordningen.

Technical Annexes

Annex I Overview table summarising the monthly reports of the Turkish Cypriot Chamber of Commerce according to Article 8 of Commission Regulation 1480/2004 (EUR)

Traded Products	May	Jun	Jul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Total
Aluminium/ PVC Products	7 773	21190	377 867	6 124	23 190	25 657	4 953	8 595	1 314	2 845	5 871	805	486 184
Building/ Articles of Stone	19 965	38 432	23 535	16 976	22 843	40 250	41 066	30 146	32 233	49 724	61 241	71 921	448 332
Charcoal	1 206	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 206
Chemical Products	7 888	10 966	8 777	10 194	9 154	14 175	13 246	12 047	10 590	14 192	23 931	25 507	160 667
Clothing	1 014	1 242	0	0	109	1 862	776	0	1 800	617	527	0	7 947
Earth/Stone	0	707	241	14 548	34 862	7 784	0	0	0	8 871	0	0	67 013
Electronic Equipment	38 672	18 339	1 790	0	1 138	0	0	0	0	0	0	0	59 939
Food/Drink	862	0	1 007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 869
Handicraft products	5 735	2 069	4 777	5 164	4 293	5 082	12 945	5 376	982	1 367	2 806	5 737	56 333
Iron/Steel	517	1 034	862	0	0	603	276	414	0	0	4 647	1 284	9 637
Paper Products	16 764	12 598	22 034	7 921	14 946	9 323	12 903	8 399	21 341	11 072	15 061	14 412	166 774
Plastering machine and material	0	0	0	0	0	0	1 724	0	0	0	4 655	4 707	11 086
Plastic Products	17 811	24 522	41 518	27 525	39 096	25 456	36 906	23 032	21 126	32 417	30 905	31 301	351 615
Pre- fabricated buildings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 759	0	0	7 759
Raw metal	12 672	9 052	2 715	34 698	28 103	95 603	38 097	96 840	67 707	79 659	44 190	56 353	565 689
Saddlery and Harness	0	615	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	615
Vegetables	0	24 588	137 167	158 754	83 610	274 526	387 586	175 426	244 575	122 634	32 069	35 552	1 676 487
Water Storage/heati ng	586	0	0	0	0	0	0	2 759	345	0	0		3 690
Wooden products/ furniture	31 166	31 802	39 259	38 581	49 217	71 571	90 484	109 241	51 404	72 079	82 448	56 005	723 257
Total	162 631	197 156	661 549	320 485	310 561	571 892	640 962	472 275	453 417	403 236	308 351	303 585	4 806 100

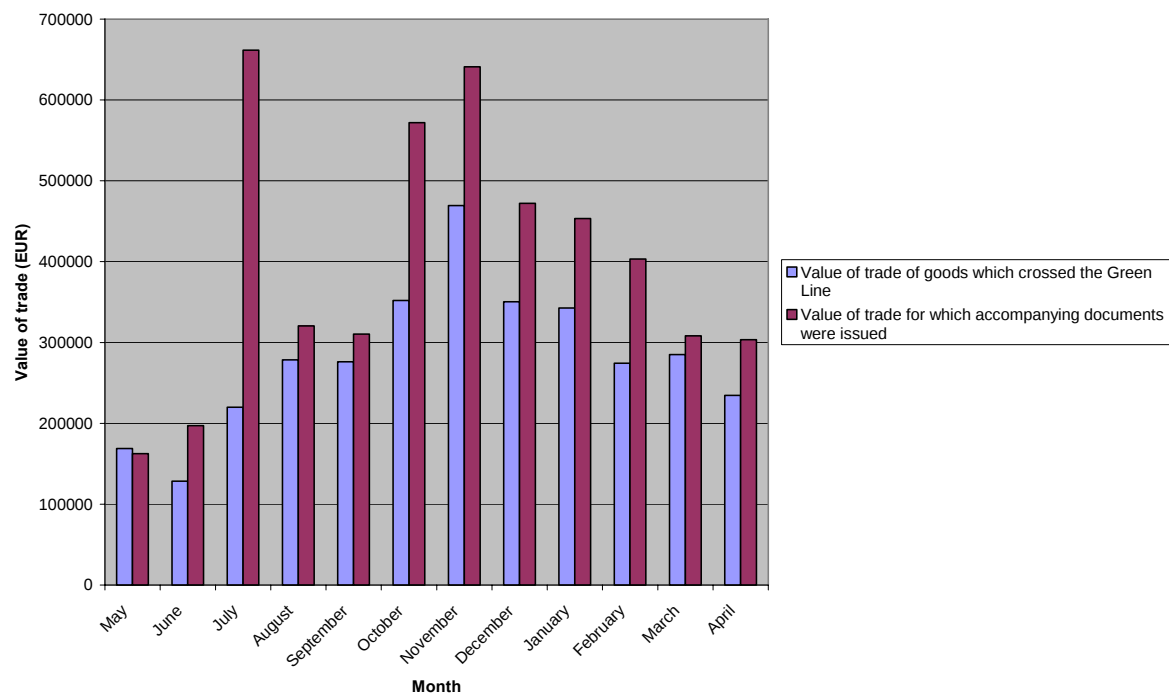
1 EUR = 0,58 CYP

**Annex II: Value of goods crossing the Green Line reported by the authorities of the
Republic of Cyprus (May 2006-April 2007)**

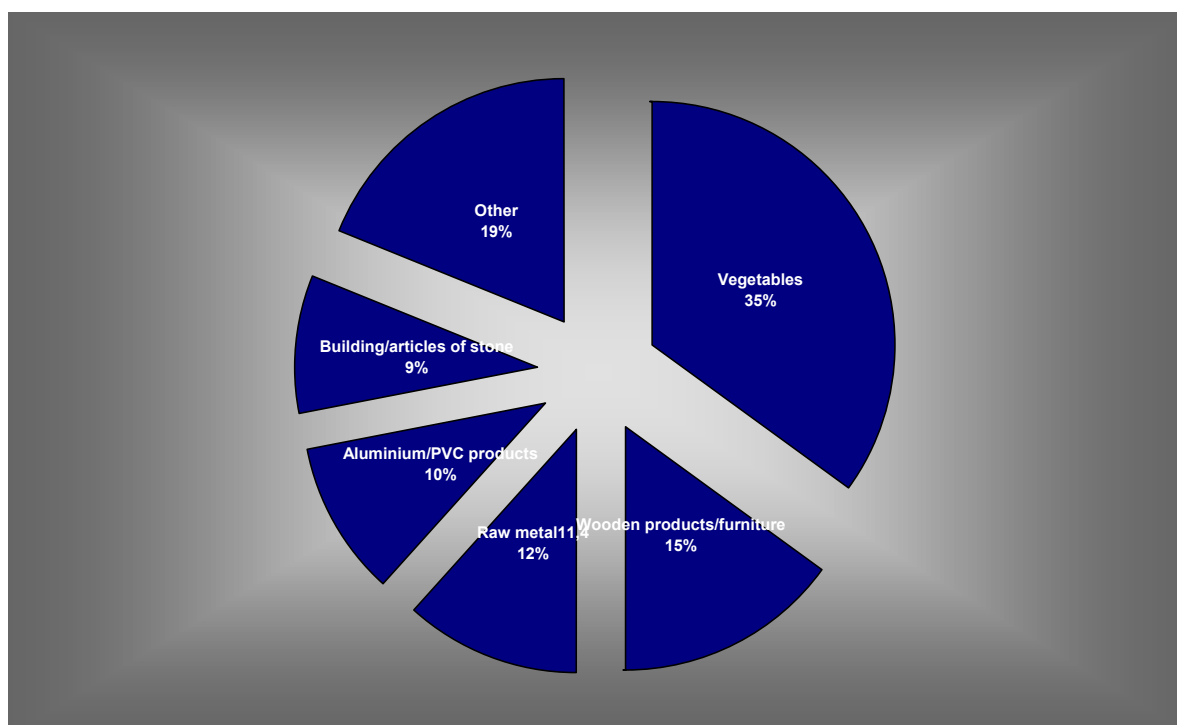
May	€ 168 836
June	€ 128.561
July	€ 219 943
August	€ 278 582
September	€ 276 110
October	€ 352 016
November	€ 469 415
December	€ 350 421
January	€ 342 652
February	€ 274 562
March	€ 285 252
April	€ 234 456
Total	€ 3 380 805

1 EUR=0.58 CYP

ANNEX III: Values of goods which crossed the Green Line and value of goods for which accompanying documents were issued by the Turkish Cypriot Chamber of Commerce

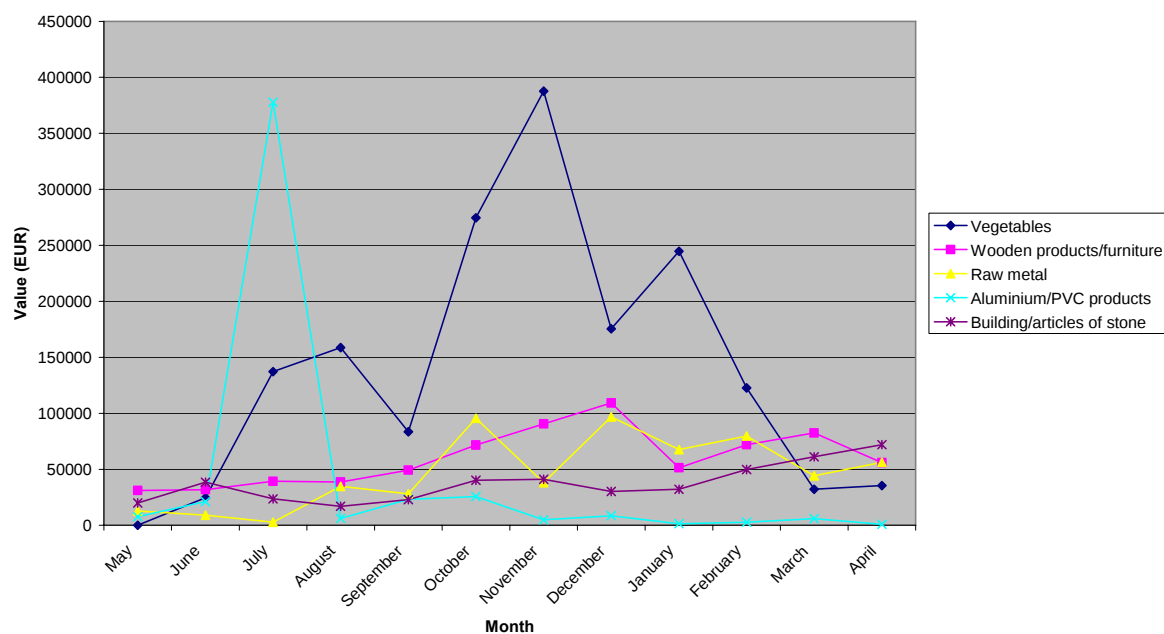
Annex IV: Most traded goods

Vegetables	1 676 487
Wooden products/furniture	723 257
Raw metal	565 689
Aluminium/PVC products	486 184
Building/articles of stone	448 332
Other:	906 151
Total:	4 806 100

ANNEX V: Development of most traded goods

Development of trade of goods with highest trade value

ANNEX VI Illegal immigration for the period 01/05/2006 - 30/04/2007

MONTH /YEAR	ILLEGAL IMMIGRATION (total number) (1+3+5)	ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS via the Green Line		ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS directly to the government- controlled areas (not via the Green Line)		ILLEGAL IMMIGRATION via the British Sovereign Base Areas* (5)
		ILLEGAL IMMIGRANTS (1)	ASYLUM SEEKERS (2)	ILLEGAL IMMIGRANTS (3)	ASYLUM SEEKERS (4)	
May 2006	176	176	143	0	0	0
June 2006	218	189	139	1	0	28
July 2006	223	211	151	2	0	10
August 2006	255	251	183	1	1	3
September 2006	217	210	168	0	0	7
October 2006	236	226	178	8	0	2
November 2006	262	262	235	0	0	0
December 2006	219	219	188	0	0	0
TOTAL	1806	1744	1385	12	1	50
January 2007	152	150	101	1	1	1
February 2007	210	201	157	6	6	3
March 2007	504	502	465	2	2	0
April 2007	247	247	205	0	0	0
TOTAL	1113	1100	928	9	9	4
TOTAL (5/2006-4/2007)	2919	2844 (97.43%)	2313 (81.32%)	21 (0.72%)	10 (47.61%)	54* (1.85%)

* None of the illegal immigrants who entered from the British Sovereign Base Areas, applied for asylum.

Source: Republic of Cyprus, Police Headquarters, 18/5/2007

ANNEX VII

**CHECKS ON PERSONS AND VEHICLES AT OFFICIAL CROSSING
POINTS OF THE GREEN LINE FOR THE PERIOD 1/5/2006-30/4/2007**

MONTH/ YEAR	PERSONS			VEHICLES		
	Greek Cypriots entering the northern part of Cyprus	Turkish Cypriots leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)	Greek Cypriot vehicles entering the northern part of Cyprus)	Turkish Cypriot vehicles leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)
05 / 2006	88945	166285	255230	31266	57114	88380
06 / 2006	94965	153747	248712	33665	54996	88661
07 / 2006	96478	154126	250604	34219	53453	87672
08 / 2006	110284	139202	249486	36588	52104	88692
09 / 2006	60986	98676	159662	25427	49020	74447
10 / 2006	56755	100720	157475	26793	50477	77270
11 / 2006	49483	87754	137237	22220	46142	68362
12 / 2006	47694	85959	133653	17053	33652	50705
01 / 2007	43670	89064	132734	18465	38663	57128
02 / 2007	36729	89786	126515	16660	43796	60456
03 / 2007	46417	98177	144594	22434	53145	75579
04 / 2007	56417	84719	141136	27133	47191	74324
TOTAL	788823	1348215	2137038	311923	579753	891676

Note: According to the authorities of the Republic of Cyprus no records are kept for the return of Greek Cypriots to the government-controlled areas and for the return of Turkish Cypriots to the northern part of Cyprus

SOURCE of data: Republic of Cyprus, Operation Office, Police Headquarters, 01/06/2007